

elmulasztott nyugdíjmelésnek tovagyrürözö hatása van a nyugdíjamra, így pedig a megélhetésemre.

1.2. *A támadott jogszabály közvetlenül, bírói jogalkalmazás nélkül hatályosuló rendelkezés.*

A nyugdíjmelésről a Kormány rendeletben rendelkezik, az ezzel kapcsolatos döntést sem közigazgatási, sem más jogvitában nem tudom támadni. A rendelet így közvetlenül bírói jogalkalmazás nélkül hatályosul

1.3. Az alkotmányjogi panaszomban megsemmisíteni indítványozott rendelkezések az Alaptörvényben biztosított jogaimat sértik, személyemet, konkrét jogviszonyaimat közvetlenül és ténylegesen, aktuálisan érintik, és ennek következtében következik be a jogsérelem. Álláspontom szerint ezért indítványom az érintettség vonatkozásában megfelel az érintettség tárgyában az Alkotmánybíróság által korábbi döntéseiben - elsöként a IV/2532/2012. AB végzésben, majd részletesebben a 33/2012. (VII.17.) AB határozatban, meghatározott kritériumoknak.

A támadott rendeleti szabály sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében számomra biztosított megkülönböztetésmentességhez való alapjogot az Alaptörvény XIII. cikkében számomra biztosított tulajdoni várományhoz való jogommal összefüggésben. A T. Alkotmánybíróság a 3209/2017. (IX. 13.) AB határozat [20] bekezdésében megállapította, hogy " [...]következetes a gyakorlata a tekintetben, hogy az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonhoz való jog a már megszerzett tulajdont, illetve kivételes esetben a tulajdoni várományokat védi. A várományok esetében azonban a tulajdon alapjogi sérelmének megállapítására csak a jogszabályon alapuló várományok esetében kerülhet sor [23/2013. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [74]; 3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]; 3021/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [62]]."

A Tny. 62. § (6) bekezdése rendelkezik arról, hogy mely esetekben intézkedhet a Kormány a nyugdíjak emelése felöl.

Az esetemben releváns Tny. szabály [Tny. 62. § (6) bek.] szerint az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a tényleges, illetöleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen. Az Országgyűlés felhatalmazásával a Kormány döntött a kiegészítő intézkedésekröl a Rendeletben, de abból önkényesen, észszerű ok nélkül kizárta azokat, akik 2022. január 1-et követően mentek nyugdíjba. Azaz, a Kormány kizárta azokat, akik az életkoruk okán korábban nem mehettek el nyugdíjba.

Egyéni sérelmem *tényleges és aktuális* volta külön magyarázatot nem igényel, tekintettel arra, hogy a részemre a jogszabályok alapján megállapított nyugdíjjáradék összege nem emelkedik és ezzel a tulajdoni várományomat törvényben biztosító jogaim és így az Alaptörvény XIII. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogom is sérül.

Megemlíteni kívánom, hogy a nyugdíjjáruulékom jelenlegi összege arra sem elegendö, hogy a Központi Statisztikai Hivatal (továbbiakban: KSH) által legutöbb 2020-ra vonatkozó nagyon szükös megélhetést fedezze (lásd: *A különbözö megélhetési szintekhez szükségesnek tartott jövedelemösszeg régió és településtípus szerint [ezer forint/hó/fö],* https://www.ksh.hu/stadat_files/jov/hu/jov0046.html). A KSH szerint már 2020-ban 81.400 forintra volt szükség havonta ahhoz, hogy valaki na

Magyarországon. Ez az összeg azóta az inflációval arányosan növekedhetett. A számomra megállapított 74.080 forint havi nyugdíj így a legszűkösebb megélhetésre sem elegendő. Az alaptörvény-ellenesen elmulasztott nyugdíj emelés így az emberi méltóságomat [Alaptörvény II. cikk] is érinti, hiszen megfelelő jövedelem híján nem csak a megélhetésemet nem tudom biztosítani, de a társadalmi viszonyokban sem tudok részt venni.

1.4. A panaszom alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést érint, hiszen az Alaptörvény XIII. cikke védi a befizetett nyugdíjjárulék alapján jogszerűen megállapított nyugdíjat mint tulajdoni várományt. A Kormány jogalkotói hatáskörben alkotott Rendelete e tulajdoni várományt sértik meg azok esetében, akik az életkoruk miatt nem mehettek el nyugdíjba 2021. december 31-e előtt. A Rendelet figyelmen kívül hagyja az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését és az Alaptörvény XIII. cikkét illetve az ahhoz kapcsolódó, fentebb már hivatkozott Alkotmánybírósági gyakorlatot.

Mindamellet az ügynek társadalmi jelentősége is van, hiszen feltehetően sok ezer vagy esetlegesen több tízezer embert érint, akik az életkoruk okán nem igényelhetek teljes öregségi nyugdíjat 2021. december 31-e előtt.

1.5. Az Abtv. 30. § (4) bekezdése az indítvány előterjesztésére határidőt állapít meg. Eszerint az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárása megindításának az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan nap elteltével nincsen helye.

A mai napig az Abtv. 30. § (4) bekezdésében meghatározott száznyolcvan nap még nem telt a Rendelet vonatkozásában. A 180 napos határidő 2022. december 28-án telik el.

1.5. A kérdéses törvényi szabály Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság mindeddig nem hozott döntést, így az Abtv. 31. §-ában foglalt korlátozás sem képezi a panasz előterjesztésének tárgyát.

2. Az általam panaszolt jogsértő helyzet a következőképpen állt elő:

2.1. Magyarország Kormánya a Rendelet által elrendelt nyugdíjemelést a Tny. 62. § (6) bekezdése alapján rendelte el. Ez a szabály a következőképpen rendelkezik:

(6) Az Országgyűlés felhatalmazza a Kormányt, hogy a tényleges, illetőleg a várható makrogazdasági folyamatok és adatok ismeretében a szükséges feltételek megléte esetén további kiegészítő intézkedéseket tegyen.

Az Országgyűlés a törvényi szabályokkal arra adott felhatalmazást a Kormánynak, hogy a fogyasztói árak és a gazdasági helyzet függvényében döntsön a nyugdíjemelés évközi mértékéről.

A Tny. 62. § jogalkotói indokolása szerint "[a] 39/1999. (XII. 21.) AB határozat szerint „a nyugdíjemelés mértékére, és annak megállapítási módjára vonatkozó alkotmányos kötelezettség sem az Alkotmány 13. §-a, sem 70/E. §-a alapján nem állapítható meg. Az Alkotmányból az államnak az a kötelezettsége vezethető le, hogy olyan nyugdíjemelési mechanizmust köteles működtetni, amely egyrészt biztosítja azt, hogy a gazdaságban zajló folyamatok, a megélhetési költségek jelentős változásai a társadalombiztosítási nyugdíjak biztosítási jellegét ne veszélyeztessék, másrészt garantálja a megélhetéshez szükséges ellátáshoz való jog érvényesülését.”

Ez alapján megállapítható, hogy a törvényi szabályozás célja a nyugdíjban részesülők megélhetésének biztosítása azokban az esetekben is, amikor a gazdasági helyzet vagy az

infláció mértéke ezt a megélhetést és stabilitást veszélyeztetné. Hivatkozni kívánok e körben az Alaptörvény 28. cikkére, amely szerint a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

2.2. A Rendelet támadott fordulata az emelésben részesülő kör esetében visszautal a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. január havi emeléséről szóló 692/2021. (XII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ra és ezzel kiveszi a nyugdíjmelésben részesültek köréből azokat, akik számára 2021. december 31-e után került megállapításra a nyugdíj.

2.3. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése azonban tiltja az állam számára a születési helyzet szerinti megkülönböztetést. Az, hogy a Rendeletben biztosított nyugdíjmelés csak a 2021. december 31-e előtt nyugdíjmegállapításban részesülők számára biztosított azt eredményezi, hogy a 2021. december 31-e után a hatvanötödik életév betöltötték (az 1956. december 31. után születettek) nem lesznek erre jogosultak, hiszen a Tny. 18. § (1) bekezdés g) pontja szerint teljes összegű öregségi nyugdíjra csak a hatvanötödik életév betöltése után jogosult a biztosított.

A hátrányos megkülönböztetés fennállásával kapcsolatban a T. Alkotmánybíróság megállapította, hogy az "akkor áll fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása. Nem lehet viszont hátrányos megkülönböztetésről beszélni akkor, ha a jogi szabályozás eltérő alanyi körre állapít meg eltérő rendelkezéseket." [8/2000. (III.31.) AB határozat, ABH 2000, 56,59.]

2.4. A *homogén csoport* jelen esetben a Tny. 62. § (6) bekezdésének megfogalmazásából következően, a jogalkotói indokolás szövegéből és a józan észből is levezethetően a nyugdíjban részesülő polgárok.

A Tny. VI. fejezetrének címe: A nyugellátások évenkénti rendszeres emelése. A címből egyértelműen következik, hogy az összes nyugellátásról szó van. A 2.1. pontban már idézett jogalkotói indokolás ugyanezt erősíti meg. A nyugdíjmelésre a nyugdíjban részesülők jogosultak, így ők képezik a homogén csoportot. A józan ész alapján is arra lehet következtetni, hogy a nyugdíjmelést Magyarország a nyugdíjban részesülők csoportja számára biztosítja.

2.5. A megkülönböztetésnek *ésszerű indoka nincsen*. Az Országgyűlés arra adott felhatalmazást a Tny. 62. § (6) bekezdésében a Kormánynak, hogy a gazdasági okokból nehéz helyzetbe került nyugdíjasok esetében nyugdíjmelésről gondoskodjon. Mivel a gazdasági nehéz helyzet 2022. során fokozatosan állt elő, így az azokat is érinti, akik számára 2022-ben állapították meg nyugdíjukat. A KSH havi inflációs adatai szerint 2022. januárjában: 7.9, februárjában 8.3, márciusában: 8.5, áprilisában: 9.5, májusában: 10.7, júniusában: 11.7, júliusában: 13.7, augusztusában: 15.6, szeptemberében: 20.1 százalék volt az infláció. Látható, hogy azok nyugdíja is egyre gyorsabban veszít az értékéből, akik 2021. december 31. után töltötték be a 65. évüket és így januárban, februárban, márciusban vagy akár közvetlenül a Rendelet hatálybalépése előtt részesültek öregségi nyugdíjban. Hangsúlyozandó, hogy a Rendelet elfogadásának dátuma (IV. 28.) is azt jelzi, hogy április végével észlelte a Kormány, hogy a gazdasági helyzet és az inflációs adatok a korábbiakhoz képest romlanak. Tehát az e dátum előtt, de 2021. december 31-e után nyugdíj

megállapításban részesülők helyzete szintén romlott, hiszen az ő nyugdíjaik már nem tartalmazhatják a megállapítás előtt még esetleg teoretikusan az inflációval emelkedő munkabérek után számított többleteket. Azaz, a növekvő infláció ugyanolyan súlyosan érinti a 2022-ben megállapított nyugdíjakat is, mint a 2021. december 31-ig megállapítottakat.

Ellentétes a józan ésszel annak feltételezése, hogy egy először 2022. márciusában nyugdíjban részesülő személy anyagi helyzete pusztán azért van kevésbé kitéve az inflációs nyomásnak, mert a nyugdíjmegállapítás 2021. december 31-e után volt esedékes.

2.7. Elméletileg lehetséges ugyan a Tny. szabályai szerint a nem teljes összegű nyugdíj igénylése a betöltött hatvanötödik életév előtt is, de ez egyrészt aránytalanul kedvezőtlen feltételek mellett lehetséges, másrészt nem lehetett előre látni, hogy a nyugdíjmelés szabályai a fenti módon diszkriminatívak lesznek. Ez azt jelenti, hogy a hatvanötödik életév betöltése egy olyan objektív határ, ami kizárja a jogosultat a nyugdíjmelésből. Ez nem a saját döntésnek eredménye, hanem a később megszületett és életkori diszkriminációt okozó szabály következménye.

Hivatkozni kívánok e körben arra a tényre, hogy a nyugdíjjogosultságot számomra 2022. március 11-én, a hatvanötödik életévem betöltésének napjától állapították meg. Ez azt jelenti, hogy a lehető legkorábbi időponttól igényeltem a teljes összegű öregségi nyugdíjat. E nap előtt a Tny. szabályai okán ezt kedvezőtlen és életszerűtlen lett volna igényelni. A Rendelet csak ezt követően került megalkotásra, így nem is volt lehetőségem arra, hogy felkészüljek erre a diszkriminatív jogalkotásra. Ezt csak akkor tehettem volna meg, ha a rendelet szabályainak társadalmi vitája már 2021. decemberében megkezdődik. Ez nem így történt, nem is történhetett így, hiszen az a Rendeletet indokoltá tevő gazdasági folyamatok csak 2022-ben erősödtek fel.

2.8. Mindezek okán a Rendelet sérelmezett szabálya alaptörvény-ellenes megkülönböztetéssel zár ki a tulajdoni várományomból. E körben is hivatkozni kívánok arra, hogy a T. Alkotmánybíróság a 3209/2017. (IX. 13.) AB határozat [20] bekezdésében megállapította, "[...]következetes a gyakorlata a tekintetben, hogy az Alaptörvény XIII. cikkében rögzített tulajdonhoz való jog a már megszerzett tulajdont, illetve kivételes esetben a tulajdoni várományokat védi. A várományok esetében azonban a tulajdon alapjogi sérelmének megállapítására csak a jogszabályon alapuló várományok esetében kerülhet sor [23/2013. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [74]; 3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]; 3021/2017. (II. 17.) AB határozat, Indokolás [62]]."

A Tny. 62. § (6) bekezdése szerinti várományom sérül akkor, amikor a jogalkotó az életkoromra tekintettel kirekeszt a nyugdíjmelésre jogosultak köréből, hiszen a Tny. 62. § (6) bekezdésében foglalt szabály célja, hogy minden nyugdíjban részesülő személy kiszámítható értékű nyugdíjban részesüljön a gazdasági nehézségek idején is. A Rendelet szabályai tehát indokoltak, hiszen a gazdasági okai fennállnak, de az életkoromra tekintettel, ésszerű ok nélkül zárnak ki engem és minden más 1956. december 31-e után született embert a nyugdíjmelésből.

2.9. Álláspontom szerint - az előző pontokban leírt érvek és a jogalkotói indokolásának hiánya alapján - a Rendelet sérelmezett fordulata sérti az Alaptörvény XIII. cikkében számomra biztosított tulajdonhoz való alapvető jogot, mert az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésébe ütköző módon hoz hátrányba más nyugdíjasokkal szemben az életkorom alapján. Kérem ezért az Alkotmánybíróságot, hogy Rendelet sérelmezett szabályát semmisítse meg és intézkedjen a felől, hogy a Rendelet által elrendelt nyugdíjmelés

születési korra tekintet nélkül, minden nyugdíjban részesülő személy számára állapítson meg a gazdaság romló helyzetének megfelelően olyan emelést, ami nem veszélyezteti a tulajdoni várományhoz való alapvető jogot.

A személyes adataimnak a T. Alkotmánybíróság oldalán történő közzétételéhez nem járulok hozzá, de az anonimizált indítvány közzétételéhez hozzájárulok

Budapest, 2022. .....

